

Î N C H E I E R E

10 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Consiliul municipal Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Societatea Comercială „Veroblag Invest” Societate cu Răspundere Limitată privind anularea actului administrativ, împotriva deciziei din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 20 februarie 2019, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu SC „Veroblag Invest” SRL privind anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că Consiliul municipal Chișinău a aprobat decizia nr. 9/22-6 din 16 ianuarie 2019 cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ suplimentar, din strada XXX, cu o suprafață de 0,0672 ha, SC „Veroblag Invest” SRL.

A menționat că în cadrul efectuării controlului de legalitate a deciziei a constatat că aceasta a fost adoptată cu încălcarea legislației în vigoare. Prin notificarea nr. 1304/OT4-87 din 29 ianuarie 2019 a solicitat abrogarea deciziei Consiliului municipal Chișinău, în termen de 30 zile, ca fiind emisă contrar legislației. După examinarea notificării, organul emitent urma să efectueze una dintre cele două acțiuni prevăzute de lege, să respingă cererea sau să o admită și, după caz, să revoce sau să modifice actul administrativ. Aceste prevederi nu au fost respectate, ca rezultat fiind înaintată acțiune în instanța de judecată.

A considerat reclamantul că decizia a fost adoptată contrar prevederilor legislației în vigoare și solicită anularea ei din următoarele motive. Actele juridice de administrare și de dispoziție cu privire la bunurile proprietate publică a unității administrativ-teritoriale se încheie cu persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat prin

licitație publică, organizată în condițiile legii. Organizarea și desfășurarea licitației este condiționată de prioritatea prețului maxim propus. Astfel, organizarea licitației publice presupune liberul acces și egalitatea tuturor doritorilor de a obține dreptul la arendarea bunurilor proprietate publică a unității administrativ-teritoriale.

A solicitat Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 9/21-4 din 16 ianuarie 2019.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă acțiunea depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu SC „Veroblag Invest” SRL.

Pentru a concluziona astfel, instanța de fond a constatat că lotul de pământ cu suprafața de 0,0672 ha din str. XXX, transmis în arendă intervenientului accesoriu SC „Veroblag Invest” SRL este adiacent terenului cu numărul cadastral XXX din str. XXX, care aparține cu drept de proprietate SC „Veroblag Invest” SRL.

A mai specificat că acest lot de pământ după parametri și amplasare nu poate fi format ca bun imobil de sine stătător. Astfel, în baza actului administrativ contestat lotul de pământ a fost transmis în arendă provizoriu, pe un termen de cinci ani, fără drept de privatizare și edificare a construcțiilor pentru amenajarea complexă a teritoriului, până la valorificarea terenului după destinație.

Instanța de judecată a constatat că actul administrativ contestat a fost emis de autoritatea administrativă competentă, conform procedurii stabilite de lege, în limitele stabilite de lege și este un act administrativ legal și întemeiat.

Prin decizia din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, casată hotărârea din 27 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și emisă o hotărâre nouă prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată și a fost anulată decizia nr. 9/22-6 din 16 ianuarie 2019 cu privire la darea în arendă SC „Veroblag Invest” SRL a unui lot de pământ suplimentar, din strada XXX, cu o suprafață de 0,0672 ha.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că Consiliul municipal Chișinău, pe seama căruia la examinarea pricinii în contencios administrativ se pune sarcina probațiunii, nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar confirma că arendarea terenului litigios, nu a fost solicitată la o licitație și că nu există alți deținători adiacenți interesați care ar putea pretinde la obținerea dreptului de arendă în privința acestuia.

A mai concluzionat instanța de apel că deși instanța de fond a conchis cu referire la faptul că terenul transmis în arendă nu poate fi format ca bun imobil de sine stătător și nu urma a fi expus la licitație, în condițiile art. 77 alin. (5) al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, din materialele cauzei rezultă că, acesta constituie bun imobil separat, dispunând de nr. cadastral separat, fapt confirmat de extrasul din Registrul Bunurilor Imobile.

La 20 martie 2020, conform ștampilei aplicate pe plicul poștal, Consiliul municipal Chișinău, a declarat recurs împotriva deciziei din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea normelor drept material și anume a fost interpretată în mod eronat legea. A mai indicat că la examinarea pricinii instanța de judecată nu a determinat

circumstanțele reale, a dat o calificare greșită raportului material litigios, greșit a soluționat conflictul dintre normele cuprinse în diferite acte normative.

Recurentul a relatat că instanța de apel nu a luat în considerare că atât în procesul examinării litigiului, cât și la emiterea hotărârii contestate, de către instanța de fond au fost respectate și aplicate corect normele de drept material și de drept procesual.

A susținut recurentul că potrivit prevederilor regulamentare, organizarea licitației publice de adjudecare a dreptului asupra terenului este posibilă doar în privința suprafețelor de teren libere de construcții și care admit amplasarea de noi construcții distincte și nu au grevări în favoare terților. Astfel, a menționat că terenul cu nr. cadastral XXX a fost atribuit anterior în arendă, provizoriu, pentru amenajare complexă, iar ulterior obiectivul al cărui accesoriu era această suprafață a fost înstrăinat SC „Veroblag Invest” SRL.

A mai indicat recurentul că amenajarea complexă a teritoriului urma a fi efectuată de către autoritatea administrativă publică locală din sursele bugetului public, iar în cazul dat SC „Veroblag Invest” SRL a acceptat efectuarea acestor lucrări din surse proprii.

La 06 mai 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat participanților la proces copia recursului declarat de Consiliul municipal Chișinău, împotriva deciziei din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, însă referința nu a fost prezentată.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În contextul prevederilor art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces și recepționată de către Consiliul municipal Chișinău, la data de 10 martie 2020.

Prin urmare, recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău la 20 martie 2020, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului depus de către Consiliul municipal Chișinău în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs.

Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv

al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Consiliul municipal Chișinău este inadmisibilă.

Conform art. 230, art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Consiliul municipal Chişinău, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Preşedintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh